

Raad van de
Europese Unie

**Brussel, 26 november 2018
(OR. en)**

**14596/1/18
REV 1**

**SOC 729
EMPL 549
ECOFIN 1136
FSTR 79
JEUN 152**

NOTA

van:	het voorzitterschap
aan:	de delegaties
Betreft:	MFK-investeringen in mensen: bijdrage van de EU-fondsen en - programma's tot convergentie, rechtvaardigheid en concurrentievermogen - Oriënterende nota van het voorzitterschap

Voor de delegaties gaat hierbij een oriënterende nota van het voorzitterschap over het in hoofde genoemde onderwerp met het oog op het lunchdebat in de Raad Epsco op 6 december 2018.

Epsco-lunchdebat

MFK-investeringen in mensen: bijdrage van de EU-fondsen en -programma's tot convergentie, rechtvaardigheid en concurrentievermogen

Beleidscontext

Om de zeven jaar stelt de Europese Unie haar langetermijnbegroting, het meerjarig financieel kader (MFK), vast. Dit is een cruciaal moment waarop wij ons moeten beraden op de beleidsprioriteiten voor de periode 2020 tot en met 2027. Deze prioriteiten moeten ook worden gezien tegen de achtergrond van de Europese pijler van sociale rechten, die één jaar geleden is afgekondigd.

Met het belang van investeren in mensen voor ogen heeft de Commissie voorgesteld om een speciale beleidscluster van het toekomstige MFK in te richten voor "*investeren in mensen, sociale cohesie en waarden*". De voornaamste financieringsinstrumenten in deze cluster zijn het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+) en het Europees Solidariteitskorps. Voorts ondersteunen andere financieringsinstrumenten het Europees sociaal en werkgelegenheidsbeleid en zullen deze een verdere impuls geven aan sociale investeringen en het doorvoeren van arbeidsmarkt- en sociale hervormingen. Het betreft meer bepaald het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering (EGF) en InvestEU.

ESF+: het voornaamste financieringsinstrument ter ondersteuning van het werkgelegenheids- en het sociaal beleid

De financiële crisis ligt dan wel achter ons, maar de sociale gevolgen ervan zijn nog steeds sterk voelbaar. De Europa 2020-doelstelling voor armoedebestrijding zal hoogstwaarschijnlijk niet worden gehaald, en de jeugdwerkloosheid ligt in een aantal lidstaten nog steeds op een onaanvaardbaar hoog niveau. Voorts worden de belangrijke uitdagingen op sociaal gebied in de verschillende lidstaten beklemtoond in het Europees Semester, via de landspecifieke aanbevelingen.

Om deze en andere actuele sociale uitdagingen aan te gaan, en de verbintenissen in het kader van de Europese pijler van sociale rechten te ondersteunen, heeft de Commissie drie vereisten inzake thematische concentratie voorgesteld voor het ESF+.

Ten eerste moet het ESF+-voorstel voorzien in *een nauwe band tussen de programmering van het ESF+ en de betrokken landspecifieke aanbevelingen*. Daarmee wordt gestreefd naar een betere afstemming van de financiering op de uitdagingen in verband met arbeidsmarkthervormingen, onderwijs en opleiding en de in de landspecifieke aanbevelingen beschreven aanpassing van de sociale stelsels. In het Commissievoorstel wordt de lidstaten de verplichting opgelegd bij het begin van de programmeringsperiode en vervolgens halverwege deze periode passende middelen ter beschikking te stellen voor deze uitdagingen.

Ten tweede moet ten minste een kwart van de ESF+-middelen van de lidstaten besteed worden aan *maatregelen ter bevordering van de sociale inclusie*, waaronder ook investeringen in maatregelen voor het tegengaan van materiële deprivatie.

Ten derde moet het ESF+-voorstel voorzien in een specifiek vereiste om *voorrang te geven aan jongerenmaatregelen in de lidstaten* waar het percentage jongeren die geen baan hebben, niet studeren of geen opleiding volgen, nog steeds boven het EU-gemiddelde ligt.

Met het beperkte aantal hierboven beschreven concentratievereisten wordt in aanzienlijke mate afgeweken van de strengere eisen voor 2014-2020, terwijl nog steeds rechtstreeks werk wordt gemaakt van algemene EU-doelstellingen. De besprekingen over de criteria voor thematische concentratie betreffen met name de vraag of meer flexibiliteit moet worden geboden voor het gebruik van het ESF+, dan wel of het nuttig zou zijn in de ESF+-verordening strengere eisen op te nemen.

Een belangrijk punt in de besprekingen over vereenvoudiging en versoepeling van het toekomstige ESF+ is hoe soepel transfers tussen de verschillende regio's van een lidstaat kunnen worden gemaakt. De Commissie stelt voor totale flexibiliteit te bieden voor het verschuiven van financiële middelen van meer ontwikkelde naar minder ontwikkelde regio's, en de flexibiliteit in de omgekeerde richting te beperken (maximaal 15 %).

Een groot aantal financieringsinstrumenten ter ondersteuning van het werkgelegenheids- en het sociaal beleid

Hoewel het ESF+ het voornaamste instrument blijft op sociaal gebied, zijn er andere instrumenten waarin investeren in mensen, en met name in vaardigheden en omscholing, centraal staat.

Het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering zal een waardevolle bijdrage blijven leveren door in te spelen op onverwachte ongunstige gebeurtenissen op de arbeidsmarkt die ingrijpende gevolgen hebben voor de werknemers in hetzij één grote onderneming, hetzij verschillende kleinere ondernemingen.

Het InvestEU-programma zal een groot aantal financiële instrumenten van de EU bundelen die in het huidige MFK naast elkaar bestaan. Het onderdeel sociale aangelegenheden en vaardigheden in de vorm van een budgettaire garantie zal het potentieel hebben om, met de voorgestelde EU-financiering van 4 miljard EUR, een totale investering van 50 miljard EUR in de steigers te zetten. Aldus wordt gezorgd voor de financiering van investeringen in met name vaardigheden, sociale infrastructuur, gezondheidszorg, langetermijnzorg en toegankelijkheid, microfinanciering en steun voor sociale ondernemingen, alsook de integratie van migranten en kwetsbare personen, en wordt het potentieel voor initiatieven op sociaal gebied, onderwijs en opleiding uitgebreid. Voorts is het programma opgevat als een aanvulling op het ESF+.

Voor Erasmus heeft de Commissie een aanzienlijk krachtiger, inclusief en uitgebreid voorstel gedaan, dat ertoe strekt de leermobiliteit in de EU te verdrievoudigen. Het voorstel voorziet in de ondersteuning van beroepsonderwijs en -opleiding en volwassenenonderwijs, met nieuwe acties zoals kenniscentra voor beroepsopleiding, zulks ter aanvulling van de ESF+-bijdrage tot het bij- en omscholen van jongeren en volwassenen.

Er wordt ook gezorgd voor complementariteit tussen het ESF+ en het voorgestelde steunprogramma voor hervormingen, en met name het bijbehorende instrument voor de uitvoering van hervormingen, met het oog op een samenhangende aanpak van de ondersteuning van structurele hervormingen en de modernisering van het overheidsapparaat.

Vragen voor de gedachtewisseling:

- 1. Het ESF+ moet een duidelijke beleidsfocus hebben, maar tegelijk voldoende flexibel blijven om in te spelen op de uitdagingen van afzonderlijke lidstaten. Welke moeten de voornaamste prioriteiten van het ESF+ zijn? Hoe moet de flexibiliteit van het ESF+ worden gegarandeerd?*
- 2. Hoe kan, aangezien er verscheidene voorstellen zijn voor financieringsinstrumenten ter ondersteuning van het werkgelegenheids- en het sociaal beleid van de lidstaten die 'investeren in mensen' als overkoepelende doelstelling hebben, de onderlinge complementariteit van de opzet, de prioriteiten en de toekomstige uitvoering van de financieringsinstrumenten worden gegarandeerd?*